

PGEU GENEL TOPLANTISI

3 KASIM 2004/BELÇİKA-BRÜKSEL

Avrupa Birliği Eczacılık Grubu 2004 Olağan 3. Toplantısı, 3 Kasım 2004 Çarşamba günü Brüksel Ekonomi ve Sosyal Komite Binası'nda düzenlendi. 3. Olağan PGEU Toplantısına Birliğimizi temsilen Türk Eczacıları Birliği Başkanı Ecz.Mehmet Domaç, TEB Genel Sekreteri Ecz.Sabih Tekin Çağlar, TEB Saymanı Ecz.Ekrem Eşkinat, TEB Merkez Heyet Üyesi Ecz.Sertaç Özmen ve TEB Denetleme Kurulu Üyesi Ecz.Şükrü Ciravoğlu katıldı.

Geçen toplantı tutanağının okunup kabul edilmesinden sonra 2004-2005 çalışma programının ana hedefleri belirlendi ve 2005 bütçesi tartışılarak kabul edildi. Avrupa Birliği Eczacılık Grubu ile Avrupa Birliği İlaç Üreticileri arasında ortak esaslara dair yönetmelik onaylandı. Norveç Eczacılar Birliği'nin Norveç'te değişen eczacılık kuralları konulu sunumu ilgiyle izlendi. Gündemi takiben Avrupa Birliği Eczacılık Grubu Genel Sekreteri Temmuz, Ağustos, Eylül ve Ekim çalışma raporlarını sundu ve Çalışma Gruplarının 2005 yılı çalışma takviminin sunumundan sonra üye ülkelerdeki değişiklikler görüldü.

KIBRIS

Son iki aydır temel faaliyetimiz Sağlık Bakanlığı ile ilaçların fiyatlandırma sistemine yönelik değişiklik önerilerini müzakere etmektir. Bir önceki bültenimizde de belirtildiği üzere, Londra Ekonomi Okulu, Kıbrıs hükümetinin talimatları doğrultusunda bir çalışma yürütmüştür; bu çalışma, Kıbrıs'taki ilaç fiyatlarının çoğu Avrupa ülkesine göre ortalama düzeyden çok daha yüksek olduğunu göstermektedir (özel sektörde).

Fiyatları indirmek üzere hükümet, fiyatlandırma sisteminde bir değişikliğe gidilmesini önermektedir. Söz konusu değişiklikler, bir ilacın satılması gereken nihai perakende satış bedelini belirlemek ve eczaneler için sabit bir kar marjı (perakende satış fiyatına göre %25) uygulamaktadır. Daha önce belirtildiği gibi teşvik sağlamak, daha yüksek kar sağlayacak daha ucuz ilaçları ithal etmek

üzere toptancılara sabit bir kar marjı sınırlandırması uygulanmayacaktır.

Londra Ekonomi Okulu'nun yapmış olduğu çalışmada özel sektörde ilaçların perakende satış fiyatının dört Avrupa ülkesindeki fiyatların ortalamasına göre belirlenebileceği önerilmektedir. Londra Ekonomi Okulu İsveç, Avusturya, Fransa ve Yunanistan'ı referans ülkeler olarak öne sürmektedir. CPA ise Almanya, Belçika, İtalya ve Yunanistan'ı önermektedir.

Kıbrıs'ta henüz bir Ulusal Sağlık Şablonunun yürürlükte olmadığını hatırlatmak isteriz. Bu sebepten dolayı özel ve kamuya ait eczanelere sahibiz. Nüfusun hemen hemen %80'ine devlete ait eczaneler hizmet vermektedir.

Fiyatlandırma sistemine yönelik önerilen değişikliklerin gerek ilaç fiyatlarını gerekse özel eczanelerin cirosunu kaçınılmaz olarak düşürmesi beklenmektedir.

Kıbrıs Eczacılık Derneği, önerinin felsefesine katıldıklarını belirtmiştir, ancak özel eczanelerin cirosundaki düşüşlere yönelik olarak kar marjında %5 oranında bir artış talep ettik. Ayrıca özel eczanelerin hizmet verdiği popülasyonu, dolayısıyla ciroyu artırmak üzere kamusal ve özel eczaneler arasında bir işbirliği kurulmasını da talep ettik.

DANİMARKA

Eczanelerde sağlık hizmetleri

1- Astım hastalarına doğru nefes alma ve astım ilacını kullanma yönünde daha çok bilgi veriliyor.

Hastalık nedeniyle hastaların hayattan daha az elini eteğini çekmesi ve hastalığı daha iyi kontrol etmesi sağlanmıştır. Bunlar hayat kalitesini artırmaya yönelik gelişmeler, dolayısıyla Danimarkalı astım hastaları eczacılık sektörüne yönelik kamuya ayrılacak bütçe ile ilgili yeni siyasi anlaşmayı dört gözle bekleyebilirler. 2005 ve 2006 yılında toplam 2.25 mio. Danimarkalı kroner hastalar ve 3 mio. Danimarkalı kroner hastalar, astım hastalarına doğru nefes alma ve astım ilacını kullanma tekniklerinin geniş kapsamlı olarak anlatılabilmesi için sırayla eczanelere yönlendirilmişlerdir.

Araştırmalara göre astım hastalarının yaklaşık %80'i solunum cihazlarını doğru bir şekilde kullanma konusunda sorun yaşamaktadır. Ayrıca biliyoruz ki pek çok astım hastası, ya gereğinden çok fazla ya da çok az ilaç kullanmakta veya bunları yanlış zamanlar-

da almaktadırlar. Sonuç olarak eczanelerin söz konusu hastaları daha doğru bir şekilde bilinçlendirmesi son derece etkili olacaktır. Danimarka'da yapılan bir test, solunum ilacı alan hastaların %80'inin ilk kullanımlarda hata yaptığını göstermiştir. Danışmanlık alan hastalarda solunum hatası %9,5 oranına inmiştir, diğer yandan danışmanlık almayan hastaların %38'i bir yılın ardından hala yanlış solunum tekniğinden faydalanmaktadır. Diğer araştırmalar da benzer, hatta daha kötü etkileri ortaya koymaktadır. Örneğin danışmanlık aldıktan sonra hasta başına düşen solunum tekniği hatalarının azaldığını gösteren somut belgeler bulunmaktadır.

Eczacılık sektöründe astım hastalarına yönelik giderek artan bu çabanın olumlu sonuçları sadece hastaları etkilememektedir. Bunun aynı zamanda sağlık ekonomisine de faydası dokunmakta, ziyan ve sağlık hizmeti harcamalarında azalmalar kaydedilmektedir.

Söz konusu hizmet için her hastaya 7 ila 10 dakika ayrılmakta ve eczanedeki profesyonel personel danışmanlık sunmaktadır.

2- Sigara içilmesinin önüne geçilmesine yönelik olarak sigarayı bırakma konusunda devlet ve eczaneler arasında yapılan ortak girişim.

3 mio. 2005'ten 2008 senesine kadar yılda sigarayı bırakan kronik hastaların sayısı. Kamu bütçesine yönelik siyasi anlaşmada söz konusu miktar, daha çok Danimarkalı'ya sigaranın bıraktırıldığını göstermektedir. Bu, sigara içilmesinin önüne geçilmesine yönelik olarak devlet ve eczaneler arasında yapılan ortak bir girişimdir. Eczanelerin Danimarkalıları sigara içmek gibi kötü bir alışkanlığı bıraktırma konusunda bir yıllık deneyimleri bulunmaktadır ve bu konuda daha çok ilerleme kaydetmeyi umut ediyoruz. Her günlük sigara içicisinden dördü sigarayı bırakmaya istekli görünmektedir ve sigara tiryakilerinin %52'si bir eczanede düzenlenen sigarayı bırakma kurslarına katılmaya olumlu bakmaktadır. Bu, eczanelerdeki sigarayı bırakma kurslarını değerlendiren DSI Sağlık enstitüsünün tamamen yeni hazırladığı bir rapordan alınan sonuçtur.

Bugün ülkedeki eczanelerin yaklaşık yarısı sigarayı bırakma konusunda destek vermektedir; bu eczanelerde başkaları ile birlikte söz konusu kurslara katılım sağlanabilmekte, bireysel danışmanlık alınabilmekte, sigarayı bıraktırma danışmanı olarak eğitim görmüş bir eczane personelinden bilgi edinilebilmektedir. Yaklaşık 2000 Danimarkalı ülkedeki eczanelerin birinde sigarayı bırakma kurslarına katılmıştır. Söz konusu girişimlerin sonuçları son yıllarda değişiklik göstermemiştir, katılımcıların %30'u bir yıl sonrasında hala sigaraya başlamamışlardır. Her eczane kamu standartlarına uygun olarak kendi sigarayı bırakma kurslarını düzenlemektedir, söz konusu standartlar bir takım ilgili taraflarca ortak olarak belirlenmiştir.

SLOVAKYA

Yapılan büyük reformların bir parçası olarak Slovakya'da ayrıca sağlık sisteminde kökten bir reform gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Sağlık sistemi reformu 6 yasadan oluşan bir paket şeklinde hazırlanmıştır; buradaki temel amaç eski sosyal sağlık sistemini, sağlık hizmetlerine bedelsiz erişim, her vatandaşın kendi sağlık sorumluluğunu alması esasına dayanarak değiştirmektir. Bu konu ile ilgili tüm yasal süreç profesyonel mercilerin işbirliği olmaksızın yürütülmüştür, kendilerinden bu konu ile ilgili herhangi bir yorum duyulmamıştır. Üç hafta önce söz konusu yasa parlamentoda onaylanmıştır ve başkanlık düzeyinde veto edilmesine rağmen bir hafta içerisinde yeniden kabul edilmiş ve reforma yeşil ışık yakılmıştır.

Sağlık sistemi reformunun temel ilkeleri şunlardır:

- Tüm sağlık sigortası şirketlerinin kendilerini anonim şirketler haline getirmesi gerekmektedir, bunlardan ikisi tamamen devlete aittir.
- Hastanelerin özelleştirilmesi,
- Sağlık hizmeti sunanlar ve sağlık sigortası şirketleri arasında zorunlu mukayese,
- Sağlık hizmeti sunanların minimal network'ü.

Onaylanan önerilerde kalite kriteri bulunmamaktadır ve reformun hayata geçirilmesinden bu yana kısa bir süre geçmesine rağmen işleyişe yönelik herhangi bir bildiri veya aydınlatıcı açıklama gelmemiştir. Dolayısıyla önerilere ve reforma evet veya hayır demek son derece güçtür.

Sağlık sistemindeki söz konusu genel değişikliklerin gerçekleştirilmesinin hemen ardından İlaç Yasasında değişikliklere gidilmesi planlanmaktadır. Sağlık Bakanlığı ve eczacılar odası arasında herhangi bir konsültasyon gerçekleşmemiştir ve parlamento üyeleri ni ikna etme yönündeki çabalarımız boşa çıkmıştır.

Geçen Salı günü yapılan oylamanın sonuçları şu şekildedir:

Herkesin, bireysel veya kurumsal sıfatla, eczacı olsun olmasın bir eczane lisansı alma hakkı vardır, buna yönelik herhangi bir sınırlandırma veya demografik kriter bulunmamaktadır. Genel ikame özel bir koşul altında kabul edilmiştir; buna göre ikame doktorun ambulansında gerçekleştirilecektir ve eczacı hastayı daha ucuz bir alternatif için doktora danışabileceği hususunda bilgilendirilidir.

İlaç tüketimini kontrol etmek üzere her hasta için ilaç kartları oluşturulmuştur. Reçeteyi hazırlayan doktorun yazılan ilaçlar hakkında bilgi vermesi ve eczacının harcamaları onaylaması gerekmektedir.

